

۱۳۲۰

اتبعون اهدكم سبيل الرشاد

واللہ یہدی من یشاء الی صراط مستقیم دینی ، علمی ، ادبی ، سیاسی ہفتہ لو مجموعۂ اسلامیہ در

صاحب و مدیر مسئول : ع . اشرف ادیب

جلد ۱-۸

۱۲ رجب ۱۳۳۰ پنجشنبه ۱۴ خنیران ۱۳۲۸

199-1722

موقی ایریشیله میه جک قدر بو کسک اولان غتره ، کندیلرینک عن الغیاب
مظهر استحسانی اولان برشاعر بختیار ایدی .

حضرت عمرک حافظه سنده کی شعرلر بیتر ، توکنیرکی دکل ایدی .
حتی حضرت عباس « علی درجه سنده قدرت علمیه سی ، عمر قدر
محفوظات شعریه سی اولان آدم کورمدم . » دیردی .

(انتصار) انتقام آلمق مناسنه درکه بوراده هم خصوصی ، هم
عمومی در . یعنی شاعر هجومه ، تعرضه اوغرایان شخص معصومک
انتقامی آله جفی کی ، ظلم کورن ابنای ملتی ده سیف لسانیه مدافعه
ایده جکدر .

(وسیع الذین ظلموا ای منقلب ینقلبون) نظم جلیلی کلام اللهک
اک مهیب ، اک شدید پارچه لرنددر . تأسف اولنورکه اونی ، اصلنده کی
روح شده دائر بر فکر ویره بیله جک صورتده اولسون ، لسانمه
نقل ایتک قابل دکلدر . حضرت ابوبکر عهدنامه سنک صوکنده بو
آیت جلیله یی ایراد ایلشدر . جودت پاشا مرحوم قصص انبیاسنده
او عهدنامه یی ترجمه ایتشدر که بزاصلنی امام مبرک کتاب الکاملندن
تبرکاً عینله یازیورز :

« بسم الله الرحمن الرحيم . هذا ما عهد به ابوبکر خليفة محمد رسول الله
صلى الله عليه وسلم عند آخر عهده بالدنيا واول عهده بالآخرة في الحال
التي يؤمن فيها الكافر ويتقى فيها الفاجر . اني استعمت عليكم عمر
بن الخطاب . فان بر وعدل فذلك علمي به ورأي فيه . وان جار وبدل
فلا علم لي بالغيب . والخير ارددت . ولكل امرئ ما اكتسب . وسيعلم
الذين ظلموا اي منقلب ینقلبون . »

محمد عاكف

مدافعات دینیه

حق و حقیقت

در قوتور درزینک اسلامیت علیرنده کی اسناداته فارشی ربه

۱۰

سرور انیا « علیه اشرف التحایا » افندیمز توارد ایدن اوامر
ربانیه توفیق حرکته اولا کندی عشیرت واقرباسندن بده ایله
دعوت وارشادینی بوتون اقوام عربیه ، حجاز و تهامه و یمن اهالیسنه
تعمیم بیوردقدن صوکر بالجمله ملوک دنیایه ، اطراف و آفاق عالمه
دعوتنامه لر نشر وارسالنده بذل عنایت و کافه افراد بشریه نک
نائل هدایت اولملرینه صرف همت بیوردیلر ومظهر اولدقلری فتوحات
جلیله ومظفریات متوالیه اوزرینه عدل واحساندن انحرافله
اخلاق وافعال پسندیده معروفه لرند . ذره قدر تبدل کورولمه مش ،
حظوظات عاجله یه میل ایله مسالک متخذلری بولنان زهد واتقادن
قیل قدر ایرلمه مش لردر . بلکه نم سبجانیه ترادف ایله دجه تواضع

وساحتلری آرتار ، اعداسنه غالب کلدکجه عفو و کرمه معامله
بیورورلردی . - جلد اولده سبق ایلدیکی اوزره - هیچ بر وقت
زینت واحتشامه ، ثروت وسامان احرازینه رغبت بیورمدقلری کی
صلاحیت کامله لری داخلنده بولنان امامت وخلافت منصبی ده کندی
اولاد واقاربنه وصیت ایتیه رک امتک انتخابنه ترک وتودیع بیورمشلردی .
بو حاللر هب طرف سبجانیدن تلقی ایلدکاری اوامر مراعات کامله ده
بولنه رق خشیت الهیه و اخلاص تامدن بر لحظه ایرلمدقلری و هیچ
بر ماده ده منفعت خصوصیه کوزتمدقلری و اضحاً وقطعياً اثبات واقضا
ایتمکده دکلدر ؟

انصاف واذعاندن هزاران مرتبه دور مهجور اولان بوغرضکارلر
شوبسط و بیان اولنان حقائق قطعیه خارجه چیقارق نه دییه بیلیرلر ؟
بونلرک عجز و غرضلرینی برقات ده میدان وضوحه ابراز ایتک ایچون
برازده تقرعانه عطف انظار ایله احکام شرعیه و اطوار محمدیه یی تدقیق
ایده لم :

بوغرضکارلر ، ابتدای اسلامده مشروع اولیان جهاد حقنده
مؤخرأ امر ربانی شرفورود ایتسی اوزرینه نبی ذی شان افندیمز
حضرتلری لدی الایجاب کفار و منافقین ایله مقاتله ایده رک اولنلری
مقهور و پریشان ایله مش اولسنه می کوجه نیورلر ؟ یوقسه بدایت امرده
مباح اولدینی حالده مسکرات خبیثه حقنده اخیرأ حرمت قطعیه اعلان
بیورلمسینمی بکنه نیورلر ؟ یاخود مکة مکرمه دن اذن الهمی یه بناء
مهاجرت ومفارقت بیورمشیکن بر مدت صوکر کلوب اولده مبارکه یی
مشرکلردن پاک ، ممالک اسلامیه یه الحاق بو یورمش ؛ و یاخود هر
بریمی بر حکمت عالییه ایقنا قلنان تعدد زوجة ، طلاق ، ظهار ،
نفقه .. حدود شرعیه وسائر احکام تریه ییه تجویز وتأسيس ایتمش
اولسنه می عن جهل تعریض ایتکه یلته نیورلر ؟ حالبوکه بوتأسيساتک
کافه سی ، بوتعالیاتک هربری دین مین اسلامک تکمله طوغرو برر
خطوه سی ، ایلریده دین عمومی اوله جفی بوتون عقلای انام وارباب بصائر
اقوام نظرند امر محقق عد اولنان شرع انور احمدینک تزیاید انتظامی
انتاج ایدن فیضلی برر مقدمه سی اولدینی جای اشتباه اولیان حقائق
قطعیه دندر . [تفصیلات کامله یه دسترس اولمق آرزو ایدن قارئین
(بینات احمدیه) نام اثر مزه مراجعت ایله سونلر]

سلطان انیا (علیه اکمل التحایا) افندمزک مبدء رسالتلرندن
ارتحال هایونلرینه قدر هر درلو مشکلاته سینه کر مه لری ، بوتون شجعان
وبهادرانک توقف وتزلزله اوغرادقلری هنکام شدتده ابراز شجاعت
واحراز ثبات ومثانت بیورمش اولدقلری تواترات قطعیه ایله واصل
رتبه بدهتدر . [۱] بوا یسه محضا درکاه سبجانییه التجا استنادی ،

[۲] سیر سنیه وغزوات جلیله نک تفصیلنه واقف اولانلر بو طاقم وقایع
نبویه یی یکان یکان استحضار وملاحظه ایله بوسوزلرمزی تصدیقه مسارعت
ایده جکاری بی اشتباهدر .

آیات بنات مقام ابراهیم ومن دخله کان آمناً « بیورد قدن صوکر اربانه
حجک وجوبی افاده ایچون :

« ولله علی الناس حج البیت من استطاع الیه سبیلاً »

دیهرک بعدالوجوب ترک حج ایدنلر حقننده ده :

« ومن کفر فان الله غنی عن العالمین »

بیوریورلر . انس رضی الله عنه روایت ایدیورلرکه : حج فرض
قیلنجه علیه الصلاة والسلام افندمن حضرتلری خطبه سنده « یا ایها
الناس قد فرض علیکم الحج فحجوا » بیورمشلردی . بونک اوزرینه
اصحابدن بریسی قالقه رق : — یا رسول الله هر سینه می ؟ دیدی . فقط
سکوت ایله قارشولاندی . بوسؤال اوچ دفعه تکرار ایدنجه اول حضرت :

— لوقلت نعم لوجبت ، ولو وجبت لترکتکم ، ولوترکتکم لکفرتم ...

دیهرک حجک فرض عمری اولدیغه ایما ایدیلر . صوکر بوراسنی
تأکیددن باشقه برده « ومن کفر فان الله غنی عن العالمین » ایت کریمه سنک
محتوی اولدینی تهدیده معروضیتدن برنوع تحذیری متضمن اوله رق :
« — الا انه انما اهلك الذين من قبلکم ائمة الحج ؛ — والله لو انی احللت
لکم جمیع ما فی الارض من شیء وحرمت علیکم مثل خف بعیر لوقعتم
فیه » بیوردیلر .

حضرت الله انشای حجه تجارت و سائر تشبثات ایله طلب رزق
ایتمکده برأس بولنمادیغنی بیان ایله :

« ایس علیکم جناح ان تبتغوا فضلاً من ربکم »

بیوردیلر . فخر کائنات افندمن حضرتلری قاضینک انشای حجه
بربدل مقابلنده کندیسنی دیکرینک خدمتنده بولندرمه سینه مساعده
ایدیوردی . اصحابدن برینک حضور نبوی به کلهرک : « بز ، حاجی
کیرا ایله مکیه نقل ایدیورز ؛ بوندن طولای بعض کیمسه لر حجر مزک
عدم سخته قائل اولیورلر ؛ بوخصوصده نه دیرسکنز ، یا رسول الله ؟ »
دیمسی اوزرینه ، علیه الصلاة والسلام افندمن سکوت ایتشلردی .
فقط جوق کچمهدن « ایس علیکم جناح ... » آیت کریمه سی نازل
اوله رق سائل چاغیریلدی ؛ حجری صحیح اوله جفی تبشیر بیوریلدی .

قرآن کریمده عرفاتدن قالقه رق مزدلفه یه کلنجه مشعر حرام
یاقینلرنده الله تعالی نلک ذکر ایدلمسی حقنده :

فاذا افضم من عرفات فاذا کروا الله عند المشعر الحرام واذ کروه
کما هداکم وان کنتم من قبله لمن الضالین « آیت کریمه سی نازل اولمشدر .
صوکر امزدلفه دن منایه کلمک خصوصنده ده :

« ثم افیضوا من حیث افاض الناس واستغفروا الله ان الله غفور
رحیم » آیت کریمه سی کوریلدیور . بعض روایتلره کوره بو آیت
احسینلک ادعاسنده بولهرق عرفات وقفه سنی ، بناء علیه اندن افاضه یی
ترک ایدن قریش وامثالی حقنده نزول ایتمشدر : بو حاله کوره آیتدن
مزدلفه افاضه سنی دکل ، بلکه عرفات افاضه سنی اکلامق اقتضا ایدر .

(والله یعصمک من الناس) نظم جلیلی ایله مبشر بیورلدینی وعدربانی به
توکل واعتمادی سایه سنده در . دین وایماننده ذره جه شبهه سی اولان
کیمسه جناب رسالتنما بک مظهر بیورلدقلری بو توکل اعتمادک بیکده
برینی حائر اوله ماز .

(دوزی) ده : « متین وصمیمی براطمینانه مالک اولمقسزین محمد
اون سندهن زیاده بر مدت کندیسنی بکلین تحقیرات ومهاالکه قارش
قویامزدی » دیهرک بالمجبوری به بوحقیقتی اعتراف ایتدیکی حالده مهالک
و مخاطرات ایچنده بولندقلری زمانی یالکیز اون سینه حصر ایتمه
صاواشیور . اک بویوک مخاطرات وشدائدک بعدالهجرة جهاد و قتال ایله
اشتغال و یهودیلرله اولردن دوئمه منافق لطر فندن اجرا اولنان انواع
مکر و مفسدته ، اصحاب کرامنی اغوا ایچون اشاعه ایتدکلری درلودرلو
فتنه و مکیده قارش لازم الاتخاذ تدبیر احوال هنکامنده چهره نما اولدیغنی
هیچ قاله آلمایور . ایشته بونقطه ده دخی قانون منطقیدن فرسخ فرسخ
اوزا قلاشمش بولئیور . اوت ، مادام که — انکاره مجال اولدیغنی وجهله —
ابتدای اسلامده ، ضعف قوت هنکامنده برای تحمل قوتلی بر ایمان
واعتقاده لزوم کورولیور ؛ مؤخر آ دشمنلر چوغاله رق ، داخل وخارجده
اختلال ومهاجمه لر تکثر وتزاید ایدنجه ایمان واعتقاد قوت ومنااتنه
دها زیاده لزوم کورولمسی اولویت طریقله ثابت اولیور .

مناسترلر اسماعیل حق

فَقَرُّ وَفَتْاؤُیْ

فقر و عبارات اسلامیة تاریخنده :

حج

۱۳

تعقیب ایتمکده بولندیغمز سلسله تاریخنده حجه دار نازل اولان
آیتلرک ، وارد اولان حدیثلرک بعضلری صره لری ، یرلری کلدکجه
ذکر ایدیلدی . فقط حج حقنده شرفوارد اولدقلری آچیقجه معلوم
اولان بعض آیتلرک ، حدیثلرک تاریخ نزول و ورودلری بزجه پرده
مشکوکیت ، یاخود تمامیه مجهولیت آلتنده قالدیغندن سلسله ده
اشغال ایده جکلری یرلر بوش قالدی . ایشته بو بوشلغک طولدیریلمسی ،
احکام حجک وبوبابده اصحاب ومجتهدین کراجه وقوعه کلن اختلافلرک
حقیقه آکلاشیله بیلمسی ایچون حجه دائر نازل و وارد اولان آیت
وحدیثلرک مهملرینی آروجه درج ایتکی الزم عد ایدیورم .

جناب حق قرآن کریمده کعبه معظمه نلک احتوا ایتدیکی فضائل
وشرافتی بیان ضمننده :
« ان اول بیت وضع للناس للذی ببکة مبارک وهدی للعالمین فیه